

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI**

**SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI**

VETERINARIYA GINEKOLOGIYASI VA ANDROLOGIYASI

FANI BO'YICHA

SILLABUS

Magistratura mutaxassisligi uchun

Bilim sohasi: 800000 - Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya

Ta'lim sohasi: 840000 - Veterinariya

Mutaxassislik: 70840104-Veterinariya akusherligi va hayvonlarni ko'paytirish biotexnikasi

Modul / FAN SILLABUSI
Veterinariya profilaktikasi va davolash fakulteti
70840104 – Veterinariya akusherligi va
hayvonlarni ko'paytirish biotexnikasi
mutaxassisligi

Fan nomi:	Veterinariya ginekologiyasi va andrologiyasi
Fan turi:	Majbuliy
Fan kodi:	VGA1108
Yil:	1
Semestr:	1-2
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	240
Ma'ruza	50
Amaliy mashg'ulotlar	70
Laboratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	120
Kredit miqdori:	8
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)

FM1	Magistrlarga hayvonlarda uchraydigan ginekologik kasalliklar va bepushtliklarning turlari, sabablari, erkak hayvonlar jinsiy organlarida uchraydigan kasalliklarni aniqlash, davolash va oldini olish chora-tadbirlarini, akusher-ginekologik va andrologik dispanserlash o'tkazishning nazariy asoslari haqida bilim berishdan iborat.
------------	---

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1.	Hayvonlar anatomiyası(1.13)
2.	Sitologiya, gistologiya va embriologiya (1.14)
3.	Hayvonlar fiziologiyasi (1.14)
4.	Veterinariya akusherligii (1.22)

Ta'lim natijalari (TN)

Bilimlar jihatidan:	
TN1	Hayvonlarda uchraydigan ginekologik kasalliklar va bepushtliklarning, erkak hayvonlar jinsiy organlarida uchraydigan kasalliklarni turlari, sabablari, aniqlash, davolash va oldini olish chora-tadbirlari haqida bilimga ega bo'lishlari kerak;

	hamda oldini olishning ilmiy asoslari.
M12	Mayda uy hayvonlarida bachadonning kasalliklarini davolash va oldini olishning nazariy asoslari.
M13	Sigirlarda tuxum yo'llari kasalliklarini davolash va oldini olishning nazariy-amaliy asoslari.
M14	Sigirlarda tuxum yo'llari, tuxumdonlarning kasalliklari va gipofunksiyalarini davolash va oldini olishning nazariy-amaliy asoslari.
M15	Biyalarda tuxum yo'llari, tuxumdonlarning kasalliklarini davolash va oldini olishning nazariy-amaliy asoslari.
M16	Turli qishloq xo'jalik hayvonlarida bepushtlik va qisirliklarning asosiy sabablari va tasnifi.
M17	Sigirlar va biyalarda tug'ma bepushtliklarning diagnostikasi va oldini olishning zamonaviy usullari.
M18	Sigirlar va biyalarda orttirilgan bepushtlik va qisirliklarning diagnostikasi zamonaviy usullari.
M19	Mahsuldar sigirlarda alimentar bepushtliklarni oldini olishning zamonaviy usullari.
M20	Mahsuldar sigirlarda ekspluatatsion va simptomatik bepushtliklarni oldini olishning zamonaviy usullari.
M21	Biyalarda bepushtliklarni oldini olishning zamonaviy usullari.
M22	Qo'y va echkilarda bepushtliklarni diagnostikasi, oldini olishning zamonaviy usullari.
M23	Sigirlar va urug'lantirish yoshidagi tanalarda akusher-ginekologik dispanserlashning ilmiy asoslari.
M24	Erkak hayvonlarda bepushtliklarni aniqlash va oldini olishning ilmiy asoslari.
M25	Erkak hayvonlarda simptomatik bepushtliklarni aniqlash va oldini olishning ilmiy asoslari.

Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulotlar (A)

A1	Hayvonlarda jinsiy a'zolarni tekshirish metodikasi. Hayvonlarni klinik tekshirish.
A2	Sigir va biyalarda bo'g'ozlikni aniqlashning klinik-refleksologik usullari.
A3	Sigirlarda bo'g'ozlikni aniqlashning laborator usullari.
A4	Qo'y va echkilarda bo'g'ozlikni aniqlashning klinik-refleksologik usullari.
A5	Biyalarda bo'g'ozlikni aniqlashning laborator usullari.
A6	Turli hayvonlarda bepushtliklarning zamonaviy laborator diagnostikasi usullari.
A7	Qishloq xo'jali va mayda uy hayvonlarida bo'g'ozlik va homila jinsini aniqlashning zamonaviy usullari.
A8	Sigirlarda qin, bachadon bo'yinchasi, tuxum yo'llari kasalliklarning laborator diagnostikasi.
A9	Biyalarda jinsiy yo'llar, tuxum yo'llari kasalliklarning laborator diagnostikasi.
A10	Erkak hayvonlarda jinsiy organlar kasalliklari va bepushtliklarni laborator diagnostikasi.

- konseptga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjalarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa;

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirisida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konseptini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy xujjalarni o'zlashtirgan bo'lsa.

v) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

g) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baxo bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan o'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan o'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Fan o'qituvchisi haqida ma'lumot

Mualliflar:	B.M.Eshburiyev – SamDVMCHBU, Veterinariya jarrohligi va akusherlik kafedrasi professori, v.f.d. S.M.Djumanov - SamDVMCHBU, Veterinariya jarrohligi va akusherlik kafedrasi dotsenti v.b., v.f.n.
E-mail:	baxtiyareshburiev.59@gmail.com
Tashkilot:	Samarqand davlat veterinariya meditsinasи, chorvachilik va biotexnologiyalar universitetи “Veterinariya jarrohligi va akusherlik” kafedrasi
Taqrizchilar:	1.O.O'.Qo'ldoshev – Veterinariya ilmiy tadqiqot instituti, laboratoriya mudiri, v.f.d. 2.Nurullayev A.A. – Samarqand viloyati veterinariya va chorvachilikni rivojlantirish boshqarmasi boshlig'i, b.f.n.

Mazkur sillabus universitet o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil 29 avgustdagи 1 sonli yig'ilishi bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur sillabus “Veterinariya jarrohligi va akusherlik” kafedrasining 2024 yil avgustdagи 1 sonli yig'ilishi bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i R.Ro'ziqulov

Fakultet dekani Sh.Qurbanov

Kafedra mudiri B.D.Narziyev

Tuzuvchilar B.M.Eshburiyev
 S.M.Djumanov

TN2	Hayvonlarning ginekologik kasalliklari va bepushtliklarning erkak hayvonlar jinsiy organlar kasalliklarni aniqlash usullari va vositalardan foydalanishni bilishlari lozim;
TN3	Hayvonlarda jinsiy organlar kasalliklari va bepushtliklar turlari, sabablari, kechish xususiyatlari, diagnostikasi, davolash va oldini olishning nazariy va ilmiy asoslari haqida bilimga ega bo'lishlari kerak;
TN4	Chorvachilikda akusher-ginekologik va andrologik dispanserlashning ilmiy-nazariy asoslарини, о'tkazish muddatларини, hayvonlarda bepushtliklar, ginekologik va andrologik kasalliklarni davolash va oldini olishning nazariy va ilmiy asoslarni bilishi kerak;
<i>Ko'nikmalar jihatidan:</i>	
TN5	Hayvonlarning ginekologik va andrologik kasalliklari va bepushtliklarning turlari, sabablari, klinik belgilari va kechish bosqichlarini aniqlay oladi;
TN6	Hayvonlarda jinsiy a'zolar kasalliklari va bepushliklarning diagnostikasi, davolash va oldini olishning samarali usullarini farqlay oladi;
TN7	Akusher-ginekologik va andrologik dispanserlashning zamonaviy usullarini amaliyotga joriy etish, reproduktiv jarayonlarning kechishi qonuniyatlariga baho bera oladi;
TN8	Hayvonlarda ginekologik va andrologik kasalliklarni hamda bepushtliklarni aniqlash, davolash hamda oldini olishning zamonaviy usullarini qo'llashni biladi.

Fan mazmuni

Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)

M1	Sigirlarda vulvit, vestibulit va vaginitlarni davolash va oldini olishning zamonaviy usullari.
M2	Biyalarda vulvit, vestibulit va vaginitlarni davolash va oldini olishning zamonaviy usullari.
M3	Qo'y va echkilarda vulvit, vestibulit va vaginitlarni davolash va oldini olishning zamonaviy usullari.
M4	Bachadon bo'yni kasalliklarining sabablari, diagnostikasi, davolash hamda oldini olishning ilmiy va nazariy asoslari.
M5	Biyalarda bachadon bo'yni kasalliklarining sabablari, diagnostikasi, davolash hamda oldini olishning ilmiy va nazariy asoslari.
M6	Sigirlarda bachadonning kasalliklarini davolash va oldini olishning nazariy asoslari.
M7	Sigirlarda endometritlarni davolash va oldini olishning nazariy asoslari.
M8	Biyalarda bachadonning kasalliklarini davolash va oldini olishning nazariy asoslari.
M9	Qo'y va echkilarda bachadonning kasalliklarini davolash va oldini olishning nazariy asoslari.
M10	Cho'chqalarda bachadonning kasalliklarini davolash va oldini olishning nazariy asoslari.
M11	Mayda uy hayvonlarida vulvit, vestibulit, vaginit va servisitlarni davolash

	chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-5696 son Farmoni.
6.	O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagи “Veterinariya va chovchilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to‘g‘risida”gi PQ-187-son qarori.
7.	David E.Noakes Timothy J.Parkinson Gary C.W. England. Veterinary Reproduction and obstetrics. Coperight. 2019 by Elsevier, Ltd. All rights reserved.
8.	Акушерство, гинекология и биотехника репродукции животных: Учебник / Под ред. Г.П.Дюльгера. - 9-е изд., перераб. и доп. - СПб.: Издательство «Лань», 2019. - 548 с.: ил. - (Учебники для вузов. Специальная литература).
9.	Баймишев Х.Б., Землянкин В.В., Баймишев М.Х.. Практикум по ветакушерству и гинекологии. Учебное пособие. ООО Издательство «Книга» Самара 2012 год
10.	Баймишев Х.Б., Землянкин В.В., Баймишев М.Х.. Практикум по ветакушерству и гинекологии. Учебное пособие. ООО Издательство «Книга» Самара 2012 год.
	Axborot manbaalari
1.	www.Zivo.net.uz
2.	www.vetjurnal.uz
3.	http://veterinary@actavis.ru
4.	http://www.kodges.ru
5.	www.urnivi.ru
6.	fvat@academy.uzsci.net

Talabaning fan bo‘yicha o‘zlashtirish ko‘rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olishu chun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning moxiyati va mazmunini to‘liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo‘l qo‘ymasa;
- fan bo‘yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo‘lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo‘nda javob bera olsa;

A11	Sigir va biyalarda jinsiy lablar, qin dahlizi va qinning kasalliklarini davolash va oldini olishni takomillashtirish.
A12	Qo'y va echkilarda jinsiy lablar, qin dahlizi va qinning kasalliklarini davolash va oldini olishni takomillashtirish.
A13	Mayda uy hayvonlarida jinsiy lablar, qin dahlizi va qinning kasalliklarini davolash va oldini olishni takomillashtirish.
A14	Sigir va biyalarda bachadon bo'yinchasining kasalliklarini davolash va oldini olishni takomillashtirish.
A15	Sigirlarda endometritlarni davolash va oldini olishning zamonaviy usullari.
A16	Biyalarda endometritlarning sabablari, davolash va oldini olishning zamonaviy usullari.
A17	Qo'y va echkilarda endometritlarning sabablari, davolash va oldini olishning zamonaviy usullari.
A18	Sigirlarda tuxumdon kasalliklarining sabablari va diagnostikasi.
A19	Biyalar, qo'y va echkilarda tuxumdon kasalliklarining sabablari va diagnostikasi.
A20	Sigirlarda tuxumdonlar gipofunksiyalari va kasalliklarini davolash va oldini olishning zamonaviy usullari.
A21	Biyalarda tuxumdonlar gipofunksiyalari va kasalliklarini davolash va oldini olishning zamonaviy usullari.
A22	Hayvonlarda bachadon kasalliklarini davolash va oldini olishning zamonaviy usullari.
A23	Tuxum yo'llarining yallig'lanishini (salpingit) davolash va oldini olishning zamonaviy usullari.
A24	Cho'chqalarida ginekologik kasalliklarni diagnostikasi, davolash va oldini olishning zamonaviy usullari.
A25	Mayda uy hayvonlarida ginekologik kasalliklarni diagnostikasi, davolash va oldini olishning zamonaviy usullari.
A26	Sigirlar va urug'lantrish yoshidagi tanalarda akusher-ginekologik dispanserlash va olingen natijalarning tahlili.
A27	Mahsuldar sigirlarda alimentar bepushtliklarni oldini olishning zamonaviy usullari.
A28	Mahsuldar sigirlarda ekspluatatsion va simptomatik bepushtliklapni oldini olishning zamonaviy usullari.
A29	Biualarda alimentar va simptomatik bepushtliklapni oldini olishning zamonaviy usullari.
A30	Qo'y va echkilarda ekspluatatsion va simptomatik bepushtliklapni oldini olishning zamonaviy usullari.
A31	Erkak hayvonlar jinsiy organlarining kasalliklarini davolash va oldini olishni takomillashtirish.
A32	Aspermiya, oligospermiya, teratospermiya.
A33	Urg'ochi va erkak hayvonlarda uchraydigan tug'ma va orttirilgan bepushtliklarning guruqli profilaktikasi.
A34	Sigirlarda jinsiy funksiyalarni gormonal boshqarish usullari.